

2010Z05459

Vragen van het lid Van Raak (SP) aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over problemen met het opnemen van de vingerafdruk in het paspoort. (Ingezonden maart 26 2010)

Vraag 1

Wat is uw reactie op de bevindingen van een aantal deskundigen over problemen met de opname en opslag van de vingerafdrukken voor het paspoort?¹

Antwoord

Ik heb van de uitzending kennis genomen. Voor mijn reactie verwijs ik naar de antwoorden op de hierna volgende vragen.

Vraag 2

Is het waar dat van twee tot drie procent van de mensen de vingerafdruk niet foutloos kan worden afgenomen, en dat zij dus een 'vingerafdrukloos' paspoort hebben? Hoe vaak is dit voorgekomen sinds de vingerafdruk verplicht is opgenomen in het paspoort? Wat zijn de gevolgen voor deze mensen? Kunnen zij toch overal op de wereld reizen? Zijn er al gevallen bekend van problemen bij de douane, als gevolg van het ontbreken van de vingerafdruk?

Antwoord

Sinds 21 september 2009 zijn er in totaal 17.824² Nederlandse reisdocumenten uitgegeven waarin geen vingerafdrukken zijn opgenomen (dat is 1,1% van het totaal aantal uitgegeven reisdocumenten. In totaal zijn in die periode bijna 1,6 miljoen reisdocumenten uitgegeven). De oorzaak hiervan is dat het om fysieke redenen niet mogelijk was vingerafdrukken op te nemen. Ik memoreer dat de Europese Verordening³ regelt dat, indien het om fysieke redenen niet mogelijk is vingerafdrukken op te nemen, het ook is toegestaan reisdocumenten te verstrekken zonder vingerafdrukken. In de gevallen dat de fysieke onmogelijkheid tijdelijk is, dient een reisdocument te worden verstrekt met een geldigheidsduur van maximaal 12 maanden. Sinds 21 september 2009 zijn er slechts 70 Nederlandse reisdocumenten zonder vingerafdrukken uitgegeven vanwege een dergelijke tijdelijke beperking.

Vraag 3

Bent u bereid de Europese Commissie nogmaals te wijzen op de problemen bij het opnemen van de vingerafdrukken - vooral als het gaat om ouderen - en aan te dringen op aanpassing van de Europese verordening als het gaat om een uitzonderingsbepaling voor ouderen? Zo nee, waarom niet?

¹ Radio 1 'Dit is de dag', 22 maart 2010

² Peildatum 26 maart 2010

³ Europese Verordening EG nr 2444/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 28 mei 2009

Antwoord

Ik heb in mijn brief van 17 maart 2010 (TK 2009-2010, 25 764 nr 42) reeds aangegeven twee maal in EU-verband de problemen met het opnemen van vingerafdrukken bij ouderen aan de orde te hebben gesteld. De laatste keer dat ik dit aan de orde heb laten stellen is op 8 oktober 2009 geweest. Ik heb er geen enkel bezwaar tegen om dit opnieuw te doen, al verwacht ik dat dit niet tot een positief resultaat zal leiden aangezien noch de Europese Commissie, noch de andere lidstaten van mening zijn dat de problemen bij het opnemen van vingerafdrukken bij ouderen tot een aanpassing van de Verordening zouden moeten leiden.

Vraag 4

Hoe staat het met de kwaliteit van de afgenomen vingerafdrukken? Is het waar dat deze in sommige gevallen laag is? Worden hierdoor fouten gemaakt? Zo ja, hoe vaak komt dit voor? Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de betrokkenen?

Antwoord

De kwaliteit van de vingerafdrukken wordt, conform de specificaties van de Europese Commissie, bepaald aan de hand van de ISO-standaard 19794-4. De kwaliteit kan per persoon vanzelfsprekend verschillen, immers elke vingerafdruk is anders. De apparatuur die gebruikt wordt voor het opnemen van de vingerafdrukken voor de Nederlandse reisdocumenten wordt ook in andere landen voor dat doel gebruikt, bijvoorbeeld in Duitsland, Oostenrijk, Polen, Griekenland, Estland.

Voor alle duidelijkheid, de Europese Verordening leidt er toe dat altijd vingerafdrukken moeten worden opgenomen, tenzij er sprake is van een fysieke beperking (zie het antwoord op vraag 2). Ook vingerafdrukken van een slechte kwaliteit moeten dus worden opgenomen en opgeslagen in de chip van het reisdocument. Ik heb u in mijn brief van 17 september 2009 (TK 2009-2010, 31 324 nr 23) gemeld dat de Europese Commissie dit standpunt inneemt en dat ik er niet gelukkig mee ben.

Overigens merk ik op dat in de radio uitzending 'Dit is de dag' van 22 maart 2010 ten onrechte de indruk wordt gewekt dat een burger geen inzage zou kunnen krijgen in de opgeslagen vingerafdrukken. De burger heeft dat inzagerecht vanzelfsprekend wel. De burger kan of bij de uitgifte van het document of daarna in de gemeente waar het reisdocument is aangevraagd vragen om de vingerafdrukken uit te lezen die in de chip van het reisdocument zijn opgeslagen. De twee in de chip opgenomen vingerafdrukken worden dan op een scherm getoond. Tevens kan de burger bij de gemeente waar hij zijn reisdocument heeft aangevraagd vragen om een afschrift van de gegevens die zijn opgeslagen in de decentrale reisdocumentenadministratie. In dat geval wordt een print gemaakt van die gegevens, inclusief de vier opgenomen vingerafdrukken. Ik heb in mijn brief van 17 september 2009 (TK 2009-2010, 31 324 nr 23) ook nadrukkelijk het recht op inzage in de reisdocumentenadministratie gemeld.

Vraag 5

Hoe veilig is de apparatuur, die wordt gebruikt door gemeenten om de vingerafdruk op te nemen? Is deze apparatuur te kraken, zoals deskundigen aangeven en is dit al eens gebeurd?

Vraag 6

Hoe is de beveiliging van de apparatuur geregeld? Heeft de mate van beveiliging invloed op de kwaliteit van de vingerafdruk? Zo ja, waar wordt de nadruk door gemeenten gelegd; op kwaliteit of op veiligheid? Wordt deze afweging per gemeente gemaakt, of zijn hiervoor door u richtlijnen opgesteld?

Antwoord

De uitgevende instanties van de Nederlandse reisdocumenten gebruiken voor het opnemen en verifiëren van de vingerafdrukken het aanvraagstation. Het vingerafdrukopname-apparaat is een onderdeel van het aanvraagstation. Het aanvraagstation is beveiligd. Zo worden de programmatuur van het aanvraagstation en alle gegevens die met het aanvraagstation worden opgenomen, versleuteld met zogenaamde harde schijf versleuteling. De opgenomen vingerafdrukken worden na opname nog aanvullend versleuteld. De vingerafdrukken zijn dus dubbel versleuteld, individueel en door de harde schijf versleuteling. Het aanvraagstation verstuurt de gedigitaliseerde gegevens voor de aanvraag (foto, handtekening en vingerafdrukken) versleuteld naar het decentrale Reisdocumenten Aanvraag- en Archiefstation (RAAS). Mij is geen beveiligingsincident met het aanvraagstation bekend. Voor alle duidelijkheid: de uitgevende instanties van de Nederlandse reisdocumenten kunnen zelf geen programmatuur op het aanvraagstation zetten.

Vraag 7

Is het waar dat bij één procent van de mensen de vingerafdrukgegevens in het paspoort niet kloppen en zij het gemeentehuis dus verlaten met een onbruikbaar paspoort? Wat gaat u doen om dit probleem op te lossen?

Antwoord

Ik kan deze cijfers niet bevestigen. Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 17 september 2009 (TK 2009-2010, 31 324 nr 23) worden de vingerafdrukken tijdens de aanvraag tegen elkaar geverifieerd. Alleen als dat lukt worden de betreffende vingerafdrukken geselecteerd voor opslag.

Vraag 8

Is het waar dat bij de uitgifte van het nieuwe paspoort de vingerafdruk niet gecontroleerd wordt? Zo ja, waarom niet? Hoe wordt dan vastgesteld dat degene die het paspoort op komt halen ook werkelijk de eigenaar van het paspoort is?

Vraag 9

Deelt u de mening dat de vingerafdruk in het paspoort bij verstrekking wel gecontroleerd dient te worden, om zo te voorkomen dat iemand met een foutieve vingerafdruk het gemeentehuis verlaat? Bent u bereid dit verplicht te stellen voor gemeenten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ik heb de Tweede Kamer in mijn brief van 17 september 2009 geïnformeerd over de wijze waarop wordt omgegaan met de verificatie van de vingerafdrukken bij zowel het aanvragen als bij de uitgifte van de Nederlandse reisdocumenten. Zoals aangegeven in de brief en hiervoor in het antwoord op vraag 4 leidt de Europese Verordening ertoe dat ook vingerafdrukken van slechte kwaliteit moeten worden opgenomen. Dat is ook de reden waarom in artikel 4, derde lid, van de Europese Verordening is bepaald dat een negatief resultaat van de vergelijking van vingerafdrukken op zichzelf geen afbreuk doet aan de geldigheid van het paspoort of reisdocument voor overschrijding van de buitengrenzen. Zoals al aangegeven in het antwoord op vraag 7 worden tijdens het aanvraagproces de vingerafdrukken tegen elkaar geverifieerd. Om die controle te kunnen uitvoeren worden van één vinger minimaal twee opnames van de vingerafdrukken gemaakt. In het licht van het voorgaande ben ik van mening dat de huidige regeling, waarbij verificatie van de in het reisdocument opgenomen vingerafdrukken bij uitreiking alleen plaatsvindt in geval van twijfel aan de identiteit van betrokkene, geen herziening behoeft.

Vraag 10

Waren al bovenstaande problemen bij u bekend toen u uw brief aan de Kamer verzond over de huidige stand van zaken bij de opname van een vingerafdruk in het paspoort?⁴ Zo ja, waarom heeft u de Kamer hierover niet geïnformeerd? Zo nee, ziet u aanleiding om uw conclusies te herzien?

Antwoord

Zie het antwoord op de eerdere vragen.

Vraag 11

Bent u bereid de hele procedure van het aanvragen van een paspoort en het opnemen van een vingerafdruk tot de opslag en uitgifte hiervan te laten onderzoeken door een onafhankelijke derde? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

In mijn brief van 17 maart 2010 (TK 2009-2010, 25 764 nr 42) heb ik reeds aangegeven welke acties ik wil ondernemen, onder meer om het opnameproces van de vingerafdrukken bij ouderen makkelijker te laten verlopen.

⁴ Kamerstuk 25 764, nr. 42